

Aan het college van de burgermeester en wethouders van de gemeente Zoetermeer
Postbus 15
2700 AA ZOETERMEER

Woensdag 30 april 2025

Onderwerp: powerful ageing

Geacht college,

In vervolg op het gesprek dat wethouder mevrouw Frinking met de ASD heeft gehad op 3 maart jl., het volgende.

Een van de onderwerpen betrof de nieuwe aanpak voor het aanvragen en toekennen van huishoudelijke hulp op grond van de WMO, ook wel genoemd powerful ageing. Wij hebben in dit gesprek onze teleurstelling uitgesproken over de Collegereactie op ons advies over deze nieuwe aanpak. Wij hebben ook onder de aandacht gebracht dat wij van inwoners en organisaties meerdere negatieve signalen hebben ontvangen na invoering van de nieuwe aanpak. De wethouder heeft aangegeven dat dit signaal niet strookt met een *eigen* ervaringsonderzoek. In een raadsmemo van 7 maart jl. is het resultaat van dit onderzoek vermeld. Hierbij is van belang dat het ervaringsonderzoek(je) zich heeft beperkt tot degenen die hebben deelgenomen aan powerful ageing. Onduidelijk is hoeveel inwoners in het proces zijn afgehaakt of al op voorhand hier niet mee hebben willen of kunnen beginnen.

Los van de noodzaak van maatregelen om de aanvraag van huishoudelijke hulp te beteugelen, houden de negatieve signalen aan.

Kernpunten uit de door ons ontvangen signalen blijken hierbij te zijn:

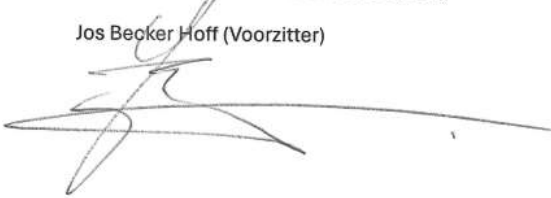
- Bejegening is niet empathisch, niet uitleggend en bestaat veelal uit u kunt “kiezen of delen”. Er is geen sprake van maatwerk. En dit allemaal in het besef dat het een kwetsbare groep inwoners betreft.
- Er wordt met de aanvrager van huishoudelijke hulp niet gezocht naar een passend antwoord op de vraag. Er vindt aan het WMO loket geen “echte” triage plaats en aangestuurd op de inzet van powerful ageing.
- De beperktheid van het aanbod powerful ageing, dat zich ook nog eens concentreert op 1 locatie. Op dit punt hebben wij in het gesprek met de wethouder de optie neergelegd om met de plaatselijke fysiotherapeuten te overleggen of zij ook bereid zijn powerful ageing aan te (gaan) bieden en wat zij daarvoor nodig hebben.

De ASD begrijpt dat het belangrijk is dat ouderen in beweging blijven. Echter, het is zeer de vraag of de gekozen methode en de wijze waarop deze wordt aangeboden de juiste en meest respectvolle manier is. Daarbij komt dat uit onderzoek blijkt dat powerful ageing wel de potentie heeft om het fysiek functioneren te verbeteren bij ouderen maar het mist een betrouwbaar testprotocol om de effecten van power training bij ouderen te meten. HRC powerful ageing is dus geen erkende methodiek, noch evidence based noch experience based.

De ASD concludeert dan ook dat er niet aan alle essentiële randvoorwaarden is voldaan betreffende de betrouwbaarheid van een erkende methode en de beschikbaarheid ervan naast de wijze waarop er sprake is van een respectvolle bejegening. Zolang niet aan deze voorwaarden wordt voldaan adviseren wij grote terughoudendheid in het aanbieden van powerful ageing ten koste van de tot voor kort bestaande voorziening voor huishoudelijke hulp.

Namens de Adviesraad Sociaal Domein,

Jos Becker Hoff (Voorzitter)

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'J' and 'B' followed by a long horizontal stroke.

PS: in een bijlage zijn nog enkele feitelijke ervaringen beschreven

bijlage

Powerful Aging methode en de werkwijze van de gemeente Zoetermeer

Methode

De bedenkers van het programma gaan ervan uit dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig willen functioneren. Ze gaan er dan ook vanuit dat wanneer iemand een aanvraag bij de WMO doet hij dit met enige tegenzin doet omdat zijn fysieke gesteldheid hem of haar in de steek laat. Door het aanbieden van een gericht programma zijn ze van mening dat voor een bepaalde groep ouderen de fysieke gesteldheid dusdanig verbeterd kan worden dat ze zelfstandig/ onafhankelijk kunnen functioneren. Een tweede voordeel is dat de beschikbare zorg meer op maat wordt verdeeld. Ze hebben hiervoor een stappenplan bedacht waardoor de WMO in staat wordt gesteld om op een juiste manier te inventariseren wat de hulpvraag is en of Powerful Ageing een geschikte en gewenste keuze kan zijn.

Stappen

1. WMO doet een telefonische analyse wat exact de hulpvraag en de behoefte voor huishoudelijke hulp is. Of er fysieke beperkingen zijn die de basis vormen voor de hulpvraag om huishoudelijke hulp.
2. Wanneer uit bovenstaand gesprek blijkt dat mogelijk een fysiek oefenprogramma kan helpen bij het oplossen van het probleem dan volgt er een specifiek onderzoek. Na dit onderzoek wordt er een advies geschreven.
3. Na het advies beslist de WMO of er een traject wordt aangeboden of dat er alsnog huishoudelijke hulp wordt verstrekt. Dit kan ook voor een korte periode zijn totdat de fysieke gesteldheid met behulp van het oefenprogramma is verbeterd en client het weer zelfstandig kan.

Wanneer bovenstaande zorgvuldig en geheel onafhankelijk wordt uitgevoerd kan dit in bepaalde gevallen een win-win situatie voor hulpvrager en hulpverstrekker opleveren. De bedenkers van PA onderstrepen dat wanneer je PA zorgvuldig met meer respect voor de hulpvraag toepast dan kunnen de oefeningen / groepen met meer maatwerk worden ingevuld. Maak daarbij gebruik van meerder oefenlocaties.

Werkwijze Zoetermeer

De praktijk in Zoetermeer is zover nu bekend geheel anders. Iedereen die een aanvraag doet bij de WMO voor huishoudelijke hulp wordt doorverwezen naar een onderzoek door een collega fysiotherapeut bij Corpus. Deze FT adviseert voor zover nu bekend nagenoeg in 100% van de gevallen dat een traject Powerful Ageing (PA) geïndiceerd is. Er wordt geen goede analyse gemaakt in zake wie er worden doorgestuurd en het advies na de keuring lijkt onzorgvuldig te gebeuren. Dat de training en het testen in dezelfde praktijk gebeurt wekt de schijn op dat het meer om een commercieel gewin gaat dan om het belang van de hulpvrager.

Praktijkvoorbeelden Zoetermeer

- Hulpvrager krijgt over 3 weken een nieuwe heup. Mevrouw vraagt aan de WMO huishoudelijke hulp voor een korte periode na de operatie. Mevrouw moet eerst na de keuring. Die geeft advies volgen PA gedurende 14 weken 2x per week. Je begrijpt dat dit een duidelijk miscommunicatie betreft.
- Hulpvrager is slecht ter been en vraagt een parkeervergunning aan. Wordt naar onderzoek PA verwezen en krijgt advies om deel te nemen. Denkt dat het gaat om een programma valpreventie. Vraagt of zijn partner ook deel kan nemen en gaan samen. Daar krijgen ze iedere training te horen dat ze huishoudelijke hulp hebben aangevraagd en dat

ze daarom deze oefeningen krijgen. Meerder keren aangegeven dat het gaat om een parkeerkaart en valpreventie. Na enkele trainingen gestopt.

- Mevrouw is mantelzorgster voor haar dochter die een hersentumor heeft. Heeft een partner die wat ouder is en wordt het allemaal te veel en besluit om haarzelf te ontlasten huishoudelijke ondersteuning aan bij de WMO. Moet ook eerst 14 weken het programma volgen. Mevrouw heeft dit geweigerd en met een proces gedreigd. Nu komt er iemand van de WMO thuis kijken hoe ze in het huishouden thuis functioneert.